

Nyklassicisme

Nyklassicismen er perioden ca. 1915-1930.

Perioden kort

Arkitekturen forandrede sig meget i Europa i starten af det 20. århundrede. På trods af arkitekturens udvikling i bl.a. Tyskland og Frankrig, var det først omkring 1930, at modernismen for alvor slog igennem i dansk arkitektur. Indtil da vendte arkitekterne endnu engang blikket bagud i arkitekturhistorien mod den antikke arkitektur, og dermed også den danske klassicisme fra slutningen af det 18. århundrede og starten af det 19. århundrede.

Man kalder denne periode i dansk arkitekturhistorie for nyklassicismen.

Karakteristiske træk

De karakteristiske træk for arkitekturen i denne periode minder meget om trækkene fra den klassicistiske periode. Nogle af de væsentligste træk er enkelhed, rene former, lige linjer, symmetrisk og harmonisk opbygning. Man ville skabe en stor og ren arkitektur efter en historicistisk periode med bygninger, der havde haft et meget blandet udtryk.

klassicismen i det 19. århundrede interesserede man sig nu meget mere for materialerne, og for hvordan man oplevede dem.

Det kan man f.eks. se i både Fåborg Museum og Politigården i København.

Arkitekturen fra 1915-1930

Fåborg Museum

Fåborg Museum er tegnet af nyklassicismens mest kendte arkitekt, Carl Petersen. Han var en stor beundrer af C. F. Hansen, som var den mest kendte danske arkitekt under klassicismen. Han var også stor fan af den italienske arkitekt Andrea Palladio og specielt den romerske antikke arkitektur.

Carl Petersens mest kendte bygning er Fåborg Museum (1912-15). Museet ligger i en lille gade, og det var en af de største udfordringer, da man byggede museet. Man var nemlig meget interesseret i at få museet passet ind i gaden, men man skulle samtidig lægge mærke til det.

Museet består af en bygning i en etage med en meget beskeden facade, som samtidig fremstår som meget overvældende. I modsætning til mange andre museer er facaden trukket tilbage fra gaden i en konkav bue med en gavl, der indeholder bygningens indgangsportal med søjler på hver sin side.

Bygningen er bygget op af kontraster, f.eks. er facaden helt grå, mens alle salene inde i museet er malet i forskellige farver. Efter et lyst rum, kommer et mørkt rum osv. Det er karakteristisk for nyklassicismen.

Politigården i København

Politigården i København blev bygget i perioden 1918-24, og der var flere forskellige arkitekter indblandet i byggeriet. Hack Kampmann var chefarkitekt, og hans sønner og deres gode ven Aage Rafn hjalp til. I dag regner man med, at det er Aage Rafn, der har tegnet det meste af bygningen.

Når man ser på bygningen ude fra, ser den umiddelbart kedelig, monoton og lidt skræmmende ud. Den er helt utilnærmelig, og det er svært at finde ud af, hvordan den egentlig ser ud indvendig. Man kan ikke aflæse bygningens indhold ved at kigge på facaden. Når man så kommer ind i bygningen, er den helt anderledes. Hovedideen i bygningen er den store runde gård og den lidt mindre firkantede gård.

Hvis man ser på et billede af bygningen oppe fra, kan man se, at det nærmest ser ud, som om at arkitekterne har taget en stor klump og derefter skåret to huller, et rundt og et firkantet, i den. Bygningen er præget af nyklassicismens idealer: de enkle geometriske former, rene linjer og harmoni. Politigårdens form er med til at understøtte ideen om overvågning, som er fundamental i forhold til politiets funktion.

Den runde form kan nemlig minde om et "panoptikon" uden dog at opfylde alle plantræk. Et panoptikon er en type af fængselsbygninger, som blev designet af filosofen Jeremy Bentham i slutningen af 1700-tallet. Designet muliggør, at den overvågende person kan observere alle fanger uden at de er i stand til at vide, om de bliver overvåget eller ej. Resultatet er, at formen får en præventiv effekt: Fordi man tror, man bliver overvåget, opfører man sig anderledes.

En lang facade – boligbyggeri

mængde nye boliger med hjælp fra det offentlige. Fælles for de nye boliger var, at de bestod af ret store karrébygninger, der blev bygget rundt om et stort gårdanlæg, så familierne i lejlighederne havde nem adgang til grønne områder.

Nyclassicisismens krav til enkelhed og ensartet rytme på facaden var helt i overensstemmelse med periodens rationelle og økonomiske krav til byggeri.

Et godt eksempel på et boligbyggeri bygget i nyklassicistisk stil er boligkarren Hornbækhus (1923) i København. Karakteristisk for Hornbækhus, såvel som for andre byggerier på samme tid, er at alle kviste, altaner og karnapper er forsvundet fra facaden til fordel for en enkel, streng og glat facade med ensartede inddelinger af fagene.

I dag kan de noget monotone og formalistiske boligkarrer virke lidt kedelige, men da de blev bygget var lejlighedernes gode og reelle rum et stort fremskridt i boligbyggeriet til almindelige mennesker.

Kilder

Engquist, Hans Henrik : "Dansk Stilhistorie", Thaning og Appel

Faber, Tobias: "Dansk Arkitektur", Arkitektens Forlag

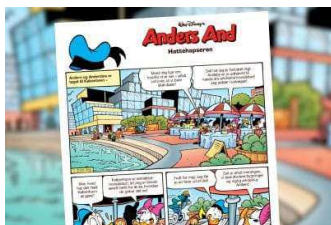
Photo: Per Munkgaard Thorsen,
Arkitekturbilleder.dk

Photo: Sandra Gonon,
Arkitekturbilleder.dk

Flere artikler

Arkitektur på
Anders
And'sk

Vilhelm
Lauritzen
Arkitekter

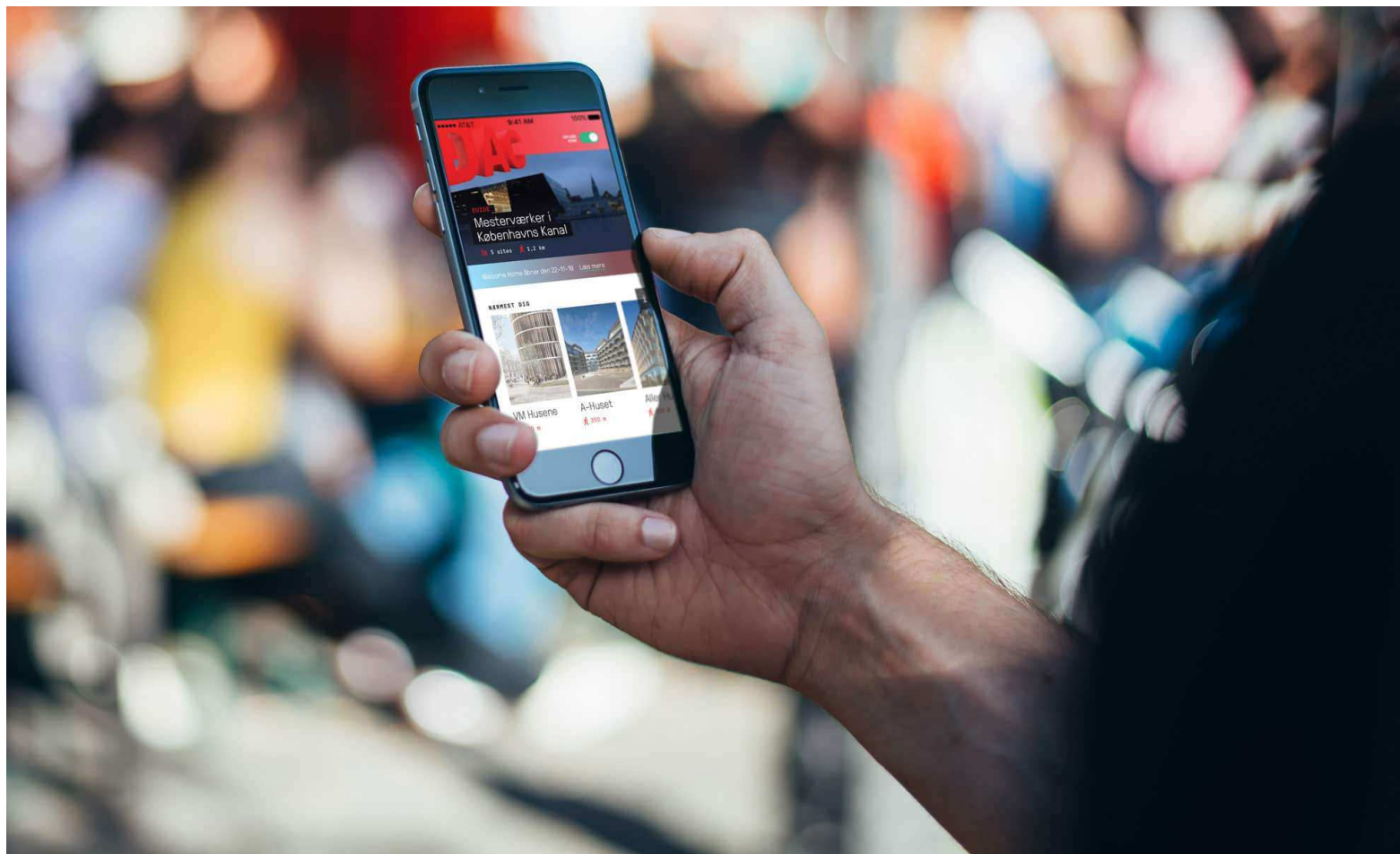
Arkitekturbiennalen
i Venedig

Lesley Lokko

Udforsk byen med vores
app

Hvor godt kender du egentlig København? De skjulte fortællinger og sjove detaljer? Med vores gratis app har du altid en god guide ved hånden.

Prøv DAC app

Bryghuspladsen 10
1473 København K
Danmark

info@dac.dk

CVR 78805218

EAN 5790002432293

[Facebook](#)

[Instagram](#)

[Kontakt](#)

[Om](#)

[Presse](#)

[Persondatapolitik](#)

[Handelsbetingelser](#)

